

УДК 65.011.01+330

Печончик Т. І., <https://orcid.org/0000-0003-4014-0780>*Державне підприємство «Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М.П. Шульгіна» (ДП «ДерждорНДІ»), м. Київ, Україна*

ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВИЙ МЕТОД ПЛАНУВАННЯ РОБІТ У ДОРОЖНЬОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Анотація

Вступ. Застосування програмно-цільового методу планування робіт є одним із найефективніших методів у бюджетуванні країн Європи. Україна прийшла до його застосування порівняно недавно, але використання програмно-цільового методу планування робіт у дорожньому господарстві повинно стати ключовим.

Проблематика. Незадовільний стані автомобільних доріг загального користування та недостатнє фінансування будівництва, реконструкції та ремонтів об'єктів дорожнього господарства, які забезпечують підвищення рівня безпеки руху, швидкості, комфортності та економічності автомобільних перевезень пасажирів і вантажів автомобільними дорогами загального користування, виникає потреба в ефективному плануванні витрат, що здійснюються.

Мета й завдання роботи. Метою статті є оцінка ефективності програмно-цільового методу планування робіт, який використовується в Державних цільових економічних програмах у дорожньому господарстві. Завдання полягають у розкритті основних показників, що характеризують ефективність застосування цього методу у дорожньому господарстві.

Матеріали й методи. Під час написання статті було використано діалектичні методи пізнання, як індукція та синтез в частині розкриття основних складових програмно-цільового методу планування та виконання основних завдань програм розвитку доріг, а також аналіз, для характеристики показників його ефективності програмно-цільового методу планування робіт у дорожньому господарстві.

Результати. Аналіз ефективності бюджетних програм є підставою для прийняття управлінських рішень, зокрема:

- внесення в установленому порядку змін до бюджетних призначень поточного бюджетного періоду;
- внесення відповідних пропозицій до проекту бюджету на плановий бюджетний період та до прогнозу бюджету на наступні за плановим два бюджетні періоди;
- внесення пропозицій, включаючи зупинення реалізації відповідних бюджетних програм, у випадку невикористання коштів або неефективного використання коштів.

Висновки. Отже, використання програмно-цільового методу забезпечує:

- планування бюджетів на середньострокову перспективу;
- оптимальне використання бюджетних коштів, досягнення значного економічного та соціального ефекту;
- гнучкість у прийнятті управлінських рішень;
- посилення відповідальності розпорядників бюджетних коштів за досягнення кінцевого результату;
- підвищення обізнаності громадськості щодо ефективності витрачання коштів бюджету

територіальної громади та рівня задоволення споживачів суспільних і гарантованих соціальних послуг.

Ключові слова: аналіз, бюджет, дорожнє господарство, програма, програмно-цільовий метод.

Вступ

Автомобільні дороги, як найважливіша складова транспортної інфраструктури, є необхідною передумовою економічного та соціального розвитку держави. Від них залежить не тільки ефективність роботи промисловості, сільськогосподарського виробництва, а й забезпечення належного життєвого рівня людей та обороноздатності країни.

Мережа автомобільних доріг загального користування державного значення становить біля 46 тис. км, а протяжність доріг місцевого значення — 120 тис. км. У результаті постійного недофінансування, транспортно-експлуатаційний стан переважної більшості автомобільних доріг є незадовільним, зокрема більше 90 відсотків усіх автомобільних доріг мають високу зношеність і потребують ремонтів, крім цього спостерігається швидке руйнування дорожніх конструкцій, спричинене збільшенням вагових навантажень від транспортних засобів, інтенсивністю руху, на які існуюча мережа доріг не розрахована [1]. І хоча з 2018 року темпи відновлення доріг значно підвищились, проте вони не достатні для відновлення усєї мережі. Цьому заважає насамперед однорічне планування дорожніх робіт, що не дозволяє реалізації «маршрутного принципу» і максимізації соціально-економічного ефекту від дорожніх робіт. Крім того таке планування не дозволяє розвиватись конкурентному середовищу на ринку дорожніх робіт, оскільки інвестори готові вкладати кошти в розвиток виробничого потенціалу дорожніх підприємств за умови прогнозованості ринку на найближчих кілька років. Розв'язання даних проблем можливе за умови застосування програмно-цільового методу (далі — ПЦМ) планування дорожніх робіт, зокрема розроблення і чіткого дотримання Державних цільових економічних програм розвитку (далі — ДЦПР) мережі доріг загального користування. Проте, існує потреба в комплексній оцінці ефективності виконання таких програм, оскільки вони мають велику кількість різнопланових завдань і заходів і з різними вимірниками. Всі Державні цільові економічні програми базуються на програмно-цільовому методі здійснення витрат, який забезпечує прямий взаємозв'язок між розподілом бюджетних ресурсів і фактичними або запланованими результатами їх використання відповідно до встановлених пріоритетів державної політики.

Проблемі визначення, характеристики та застосування ПЦМ приділяли увагу науковці, серед яких Крупка М. в частині сутності та проблемних аспектів запровадження ПЦМ [2]; Бугай Т., Галюта А. та Ливдар М. — в частині застосування цього методу в бюджетному процесі [3] та [4]; Дишловий І. — в туристичній галузі [5] та Кириченко О. — в промисловості [6] тощо. Але питання використання ПЦМ саме в дорожній галузі — зовсім не розкрито.

Основна частина

Програмно-цільове планування є важливою частиною системи державного управління економікою. Воно дозволяє забезпечити розвиток пріоритетних галузей та комплексів, окремих територій залученням для цього фінансових ресурсів із різних джерел [7]. Відмінними рисами ПЦМ є:

– націленість на вирішення різнопланових проблем, переважно міжгалузевого та регіонального характеру;

- забезпечення взаємності інтересів, цілей і завдань органів влади і суб'єктів господарювання, а також планових періодів різної тривалості;
- ув'язка витрат бюджету з результатами їх використання, бюджетних асигнувань із функціями (послугами, видами діяльності) органів державної влади та місцевого самоврядування;
- індикативність характеру програм, строки реалізації яких знаходяться в прямій залежності від забезпеченості програм необхідними матеріальними та фінансовими ресурсами;
- системний характер основних цілей і завдань програм щодо рішення складних (міжгалузевих і міжрегіональних) проблем розвитку економіки та соціальної сфери регіону різного рівня;
- можливість використовувати ефект мультиплікатора при цільовому використанні бюджетних коштів, власних засобів, банківських кредитів та інших залучених коштів інвесторів (ініційований характер цільових програм, який здатен залучити значні фінансові ресурси, у випадку інвестиційної привабливості намічених перспектив, а також у випадку гарантованості повернення кредитних ресурсів).

Увага, яка приділяється удосконаленню програмно-цільового планування в Україні та закордоном, обумовлена тим, що даний метод управління витратами бюджету найбільшою мірою відповідає сучасним вимогам державного фінансового регулювання соціально-економічних процесів, так як орієнтує органи влади й організації, передусім, на досягнення поставленої мети. Стратегічні цілі та тактичні завдання, очікувані соціально-економічні результати міністерств, агентств, служб та організацій постають орієнтиром при розподіленні бюджетних коштів, у тому числі при формуванні цільових програм. Першочергового значення набуває визначення кінцевих результатів витрачання бюджетних коштів і показників, на підставі яких можна робити висновки про досягнення поставлених цілей. Про перспективність і переваги програмно-цільового методу планування свідчить значний досвід розвинутих країн. При цьому слід враховувати, що цільові програми дозволяють фінансувати проекти, які є непривабливими для приватного сектору. Особливо слід відзначити можливість забезпечення в рамках програмно-цільового планування послідовність бюджетної політики в середньостроковій перспективі. Розширення горизонту бюджетного планування дозволяє сформувати чітку систему критеріїв та індикаторів оцінки ефективності діяльності органів влади, забезпечити об'єктивність оцінки результатів реалізації програм, оптимізувати структуру й управління витратами бюджету. Процедура програмно-цільового планування в Україні має недоліки, які пов'язані з вибором пріоритетних цілей, встановленням критеріїв оцінки ефективності, а також оцінки досягнення цілей, розробленням системи показників результативності тощо. Також перешкоджає розвитку програмно-цільового планування низька якість середньо- та довгострокового макроекономічного прогнозування, а також відсутність відповідальності суб'єктів бюджетного планування за кінцевий результат. Залишається актуальною проблема відсутності якісної теоретичної та законодавчої бази для переходу до планування витрат бюджету відповідно до принципів бюджетування, орієнтованого на кінцевий результат.

Так за наявності у своєму розпорядженні значних фінансових ресурсів, перед центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства (далі — Укравтодор) постає важливе завдання — максимально ефективно їх використання, за умови забезпечення при цьому прямого взаємозв'язку між розподілом коштів і фактичними результатами їх використання відповідно до визначених пріоритетів.

Результативні показники ефективності ДЦПР мають:

- визначатися на підставі стратегічних цілей головного розпорядника коштів та очікуваних показників результату його діяльності на середньостроковий період з урахуванням фактично

досягнутих показників у попередніх бюджетних періодах і виходячи з тенденцій розвитку дорожньої галузі (сфери діяльності, регіону) та прогнозування її розвитку на перспективу;

- сформулюватися чітко та однозначно, бути зрозумілими та доступними для сприйняття широкими верствами населення;
- висвітлювати кількісні та якісні характеристики результатів, яких планується досягти за відповідний бюджетний період;
- характеризувати виконання кожного завдання бюджетної програми та реалізацію кожного напрямку використання бюджетних коштів;
- об'єктивно та реалістично відображати особливості та специфіку діяльності головного розпорядника, висвітлювати результати його діяльності в галузях (сферах діяльності);
- бути вимірюваними, надавати можливість порівняння за окремі бюджетні періоди, порівняння з аналогічними показниками інших бюджетних установ, мати кількісне вираження в одиницях виміру, які відповідають змісту показника;
- підтверджуватися офіційною державною статистичною, фінансовою та іншою звітністю, даними бухгалтерського, статистичного та внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, що є джерелами інформації для визначення результативних показників, або розраховуватися за допомогою математичних дій з показниками такої звітності [8].

У вітчизняній практиці [8] використовують чотири групи результативних показників, а саме:

- показники витрат — це показники, що визначають обсяги та структуру ресурсів, які забезпечують виконання бюджетної програми та характеризують структуру витрат бюджетної програми;
- показники продукту використовуються для оцінки досягнення поставленої мети. Показниками продукту є, зокрема, обсяг виробленої продукції, наданих послуг чи виконаних робіт на виконання бюджетної програми, кількість користувачів товарів (робіт, послуг) тощо;
- показники ефективності — залежно від завдань, виконання яких забезпечує реалізацію бюджетної програми, можуть визначатись як витрати ресурсів на одиницю показника продукту (економність), відношення максимальної кількості вироблених товарів (виконаних робіт, наданих послуг) до визначеного обсягу фінансових ресурсів (продуктивність), досягнення визначеного результату (результативність);
- показники якості — є сукупністю властивостей, які характеризують досягнуті результати якості створеного продукту, що задовольняють споживача відповідно до їх призначення, та відображають послаблення негативних чи посилення позитивних тенденцій у наданні послуг (виробленні товарів, виконанні робіт) споживачам за рахунок коштів бюджетної програми. Показники, що характеризують рівень освоєння бюджетних коштів, недоцільно включати до складу показників якості.

Також важливими складовими ПЦМ, які дозволяють своєчасно попередити можливі проблеми, пов'язані з виконанням бюджету, та розробити заходи для покращення якості надання суспільних послуг й підвищення ефективності видатків місцевих бюджетів, є моніторинг та оцінка ефективності виконання бюджетних програм.

Моніторинг надає можливість на систематичній основі відслідковувати хід виконання програми, результати діяльності розпорядника бюджетних коштів, якість надання бюджетних послуг.

Дані, отримані у ході моніторингу, є основою для здійснення оцінки ефективності бюджетної програми, яка передбачає:

- аналіз відповідності поставлених завдань меті бюджетної програми;

- аналіз відповідності результативних показників поставленим завданням та меті бюджетної програми;
- визначення причини неефективного чи недостатньо ефективного виконання бюджетної програми;
- підготовку пропозицій щодо зміни напрямів спрямування бюджетних коштів з метою досягнення максимального ефекту від їх використання;
- аналіз доцільності реалізації бюджетної програми в наступних бюджетних періодах або її припинення.

Оцінка ефективності бюджетної програми є інструментом аналізу, який дозволяє:

- перейти до практики, орієнтованої на забезпечення оптимального співвідношення бюджетних видатків із досягнутими результатами;
- покращити структуру бюджетної програми як у ході її реалізації (наприклад, уточнивши завдання програми, показники тощо), так і на стадії планування програми на наступний бюджетний період;
- підвищити прозорість бюджетного процесу шляхом інформування громадськості про результати оцінки бюджетних програм.

Інформаційною базою для визначення фактичних показників ефективності виконання програмних заходів є дані паспортів ДЦПР та щорічних звітів про хід їх реалізації, а також дані статистичної, бухгалтерської та іншої звітності за відповідний період тощо.

Показники ефективності виконання програмних заходів враховуються при прийнятті управлінських рішень щодо уточнення завдань та заходів ДЦПР, визначення їх пріоритетності при формуванні переліку ДЦПР, які планується виконувати у відповідному році з використанням коштів державного бюджету.

Визначення результативності виконання ДЦПР у цілому та за етапами ґрунтується на використанні системи показників (індикаторів), які обчислюються як співвідношення фактичних і планових показників виконання програмних завдань і забезпечують, на основі врахування відхилень цих показників, прийняття рішень внаслідок оцінки ступеня досягнення встановлених програмних цілей і запланованої ефективності витрат коштів [9]. Порівняння фактичних показників ДЦПР із плановими (затверджених програмою) здійснюється шляхом:

- оцінки витрат з державного бюджету та інших джерел на реалізацію програмних заходів (показників витрат);
- оцінки ступеня досягнення проміжних та кінцевих цілей реалізації програми з використанням показників обсягу виробленої продукції або виконаних робіт та наданих послуг внаслідок виконання програмних заходів (показників продукту);
- визначення ступеня досягнення параметрів якості виробленої продукції або виконаних робіт та наданих послуг (показників якості);
- оцінки ефективності затрат ресурсів, які використані для виконання програмних завдань (показників ефективності);
- оцінки рівня залучення коштів із бюджетних і позабюджетних джерел та їх співвідношення (індикаторів співфінансування).

Для визначення ефективності заходів з нового будівництва, реконструкції та ремонтів автомобільних доріг (далі — інвестицій в ремонтно-будівельні роботи) необхідно використовувати вихідні дані, що характеризують технічні та транспортно-експлуатаційні показники дороги та дають змогу оцінити її споживчі якості.

Для розрахунку економічної ефективності інвестицій у ремонтно-будівельні роботи використовують методичний підхід до визначення коефіцієнта соціально-економічної

ефективності. Зазначений коефіцієнт враховує такі ефекти:

- ефект від зменшення кількості рухомого складу та економії капіталовкладень в автомобільний транспорт;
- ефект від зменшення витрат на перевезення вантажів і пасажирів;
- ефект від зниження втрат від ДТП;
- ефект від зменшення негативного впливу на навколишнє середовище;
- ефект від створених робочих місць для покращення транспортно-експлуатаційного стану (ТЕС) дороги;
- ефект від повернення коштів, вкладених на покращення ТЕС дороги через податки.

Порядок розрахунків цих показників наведено в Методиці оцінки ефективності реалізації державних цільових програм розвитку автомобільних доріг загального користування (1), яка ґрунтується на основі Методичних рекомендацій щодо проведення оцінки економічної і соціальної ефективності виконання державних цільових програм [10].

Враховуючи зазначене, система показників для оцінки ефективності та результативності виконання ДЦПР містить такі критерії і показники (індикатори):

- інтегрований показник фінансування програмних заходів;
- індикатор (показник) співфінансування.

Якщо застосувати наведені підходи до показників Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2013–2017 роки отримаємо такі результати (рис. 1).

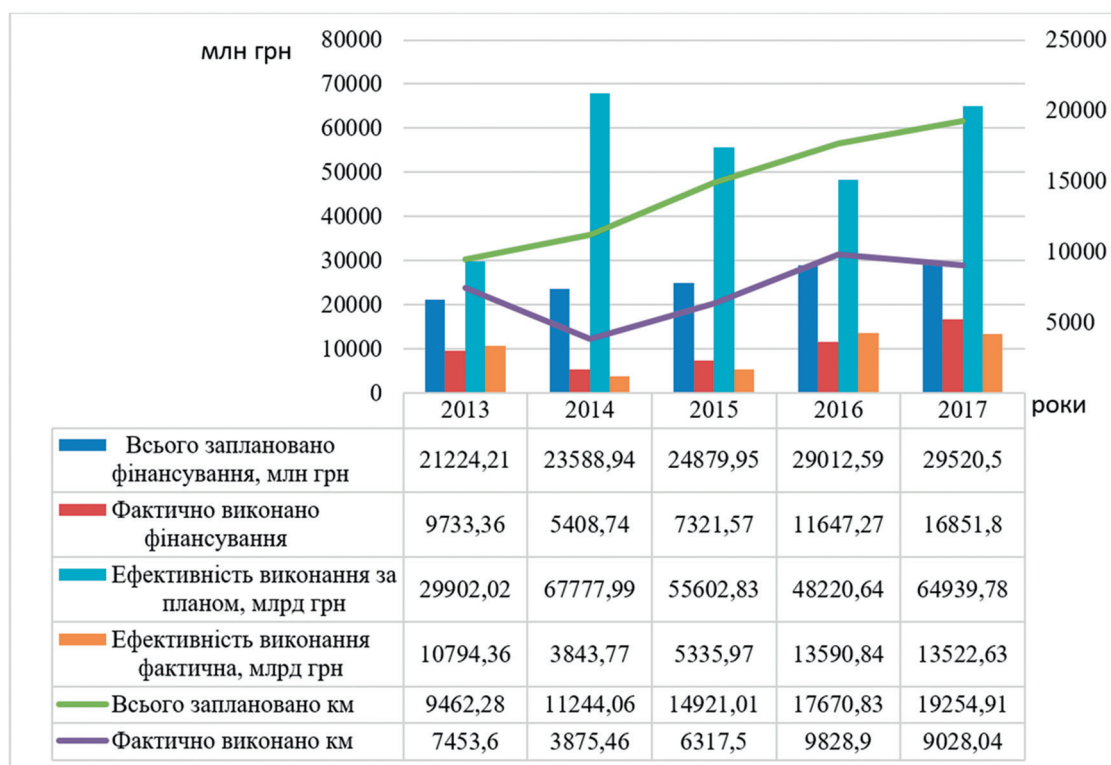

Рисунок 1 — Основні фінансові показники Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2013–2017 роки

Згідно з розрахованими проміжними значеннями визначимо загальну ефективність ДЦПР за формулою (1):

$$\bar{R}^l = \frac{\bar{K}^l}{l} (Z^{2013-2017} \cdot E^{2013-2017} \cdot Q^{2013-2017}) = 0,62, \quad (1)$$

де \bar{K}^l — інтегрований показник фінансування заходів ДЦПР;
 l — кількість років фінансування ДЦПР (за даними 5 років);
 $Z^{2013-2017}$ — показник, який характеризує відношення фактичних і планових обсягів виконаних робіт відповідно до заходів ДЦПР за 2013–2017 роки;
 $E^{2013-2017}$ — показник, який характеризує відношення фактичної і планової економічної ефективності заходів ДЦПР;
 $Q^{2013-2017}$ — показник, який характеризує відношення фактичних і планових кількісних параметрів якості виконаних заходів ДЦПР.

Відповідно, ефективність цієї Державної цільової економічної програми становить 0,62, тобто з 1 грн профінансованої програмою ефект становить 62 копійки.

Аналіз показників Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018–2022 роки дещо інші. У цій програмі ми можемо проаналізувати лише період 2018–2019 років (рис. 2).

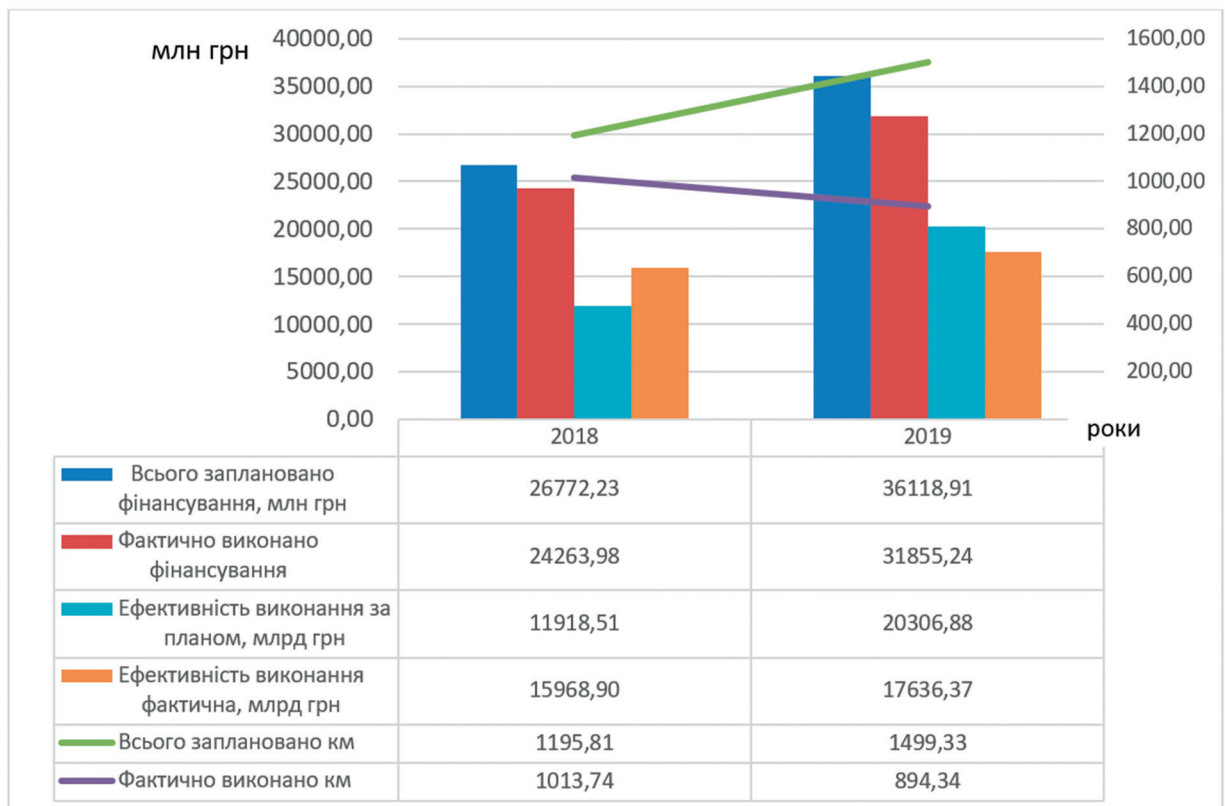

Рисунок 2 — Основні фінансові показники Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018–2019 роки

Загальну ефективність Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018–2019 роки становить 1,31, тобто із 1 грн профінансованої програмою, ефект становить 1 грн 31 коп.

Висновки

Результати оцінки ефективності бюджетних програм є підставою для прийняття управлінських рішень, зокрема:

- внесення в установленому порядку змін до бюджетних призначень поточного бюджетного періоду;
 - внесення відповідних пропозицій до проєкту бюджету на плановий бюджетний період і до прогнозу бюджету на наступні за плановим два бюджетні періоди;
 - внесення пропозицій, включаючи зупинення реалізації відповідних бюджетних програм, у випадку невикористання коштів або неефективного використання коштів.
- Отже, при використанні програмно-цільового методу можна отримати:
- планування бюджетів на середньострокову перспективу;
 - оптимальне використання бюджетних коштів, досягнення значного економічного і соціального ефекту;
 - гнучкість у прийнятті управлінських рішень;
 - посилення відповідальності розпорядників бюджетних коштів за досягнення кінцевого результату;
 - підвищення обізнаності громадськості щодо ефективності витрачання коштів бюджету територіальної громади та рівня задоволення споживачів суспільних і гарантованих соціальних послуг.

Список літератури

1. Концепція Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018-2022 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 N 34-р // База даних Законодавство України / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2018-%D1%80> (дата звернення: 20.04.2020).
2. Крупка М. Програмно-цільовий метод бюджетування в Україні. *Вісник Львівського університету. Серія: Економічна*. Львів, 2009. N 41. С. 16-34.
3. Бугай Т. В., Галюта А. А. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі: зарубіжний досвід і можливості його використання в Україні. *Вісник ЖДТУ*. Житомир, 2011. №3 (57). С. 206-210.
4. Ливдар М. В. Програмно-цільовий метод складання бюджету. *Галицький економічний вісник*. Тернопіль, 2009. № 2. С. 109-114.
5. Дишловий І. М. Програмно-цільовий метод як інструмент управління розвитком рекреаційного-туристичних регіонів. *Економічні інновації*, 2010. Випуск 41. С. 77-88
6. Кириченко О. С. Програмно-цільовий підхід до реалізації державної політики інвестиційно-інноваційного забезпечення модернізації промисловості України в умовах переходу до технологій четвертої промислової революції та індустрії 4.0. *Проблеми системного підходу в економіці*. Київ, 2019. N 4 (1). С. 56-60.
7. Костьов'ят Г. Державна політика стимулювання соціально-економічного розвитку в умовах євроінтеграції : дис. ... канд. екон. наук. Ужгород, 2019. 214 с.
8. Про результативні показники бюджетної програми : Наказ Міністерства фінансів

України від 10.12.2010 N 1536 // База даних Законодавство України / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1353-10> (дата звернення: 20.04.2020).

9. М 42.1 -37641918-769:2018 Методика оцінки ефективності реалізації державних цільових програм розвитку автомобільних доріг загального користування. Київ, 2018. 39 с. (Інформація та документація).

10. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення оцінки економічної і соціальної ефективності виконання державних цільових програм : Наказ Міністерства економіки України від 24.06.2010 № 742 // База даних Законодавство України / Ліга Закон. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/ME100608> (дата звернення: 20.04.2020).

References

1. Kontsepsiya Derzhavnoyi tsilovoyie konomichtnoyi prohramy rozvytku avtomobilnykh dorih zahalnoho korystuvannya derzhavnoho znachennya 2018-2022 roky : Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 11.01.2018 N 34-p Database of Legislation of Ukraine / Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2018-%D1%80> (Last accessed: 20.04.2020).

2. Krupka M. Prohramno-tsilovyy metod byudzhetyvannya v Ukrayini (Program-target method of budgeting in Ukraine). *Vіsnyk L'viv'skogo ordena Lenina derzhavnogo unіversitetu im. Iv. Franka. Seriâ ekonomіchna*. Lviv, 2009. N 41. P. 16-34. [in Ukrainian].

3. Buhai T. V., Haliuta A. A. Prohramno-tsil'ovyy metod u byudzhetnomu protsesi: zarubizhnyy dosvid i mozhlyvosti yoho vykorystannya v Ukrayini (The Program-Targeting Method in the Budget Process: Foreign Experience and Possibilities of its Use in Ukraine). *Vіsnyk Žitomir'skogo derzhavnogo tehnologіchnogo unіversitetu. Seriâ: ekonomika, upravlinnâ ta adminіstruvannâ*. Zhytomyr, 2011. N 3 (57). P. 206–210. [In Ukrainian].

4. Livdar M.V. Prohramno-tsil'ovyy metod skladannya byudzhetu (Program-target method of budgeting). *Galic'kij ekonomіchnij vіsnyk*. Ternopil', 2009. № 2. P. 109–144. [In Ukrainian].

5. Dyshlovyi I. M. Prohramno-tsilovyy metod yak instrument upravlinnya rozvytkom rekreatsiynoho-turystychnykh rehioniv (Program-target method as a tool for managing the development of recreational and tourist regions). *Ekonomіchni innovacii*. 2010. N 41. P. 77-88 [In Ukrainian].

6. Kyrychenko O. S. Prohramno-tsilovyy pidkhid do realizatsiy iderzhavnoyi polityky investytsiyno-innovatsiynoho zabezpechenny amodernizatsiyi promyslovosti Ukrayiny v umovakh pere khodudotekhnolohiychetvertoyipromyslovoyirevolutsiyitaindustriyi 4.0 (Program-target approach to the implementation of state policy of investment and innovation support for modernization of Ukrainian industry in conditions of transition to the technologies of the fourth industrial revolution and industry 4.0). *Problemi sistemnogo pidhodu v ekonomіci*. Kyiv, 2019. N 4 (1). P. 56-60 [In Ukrainian].

7. Kostoviat G. Derzhavna polityka stymulyvannya sotsialno-ekonomichnoho rozvytku v umovakh yevrointehratsiyi (State policy of stimulating the socio-economic development in terms of European integration). Ph.D. Uzhhorod, 2019. 214 p. [In Ukrainian].

8. Pro rezultatyvni pokaznyky byudzhetnoyi prohramy : Order of the Ministry of Finance of Ukraine of 10.12.2010 N 1536 // Database Legislation of Ukraine / Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1353-10> (Last accessed: 20.04.2020).

9. Metodyka (M 42.1 -37641918-769:2018) Metodyka otsinky efektyvnosti realizatsiyi derzhavnykh tsil'ovykh prohram rozvytku avtomobilnykh dorih zahalnoho korystuvannya (Methodology for evaluating the effectiveness of the implementation of state target programs for the development of public roads. Kyiv, 2018. 39 p. (Information and documentation) [in Ukrainian].

10. Pro zatverdjenya metodychnikh rekomendatsiyi shchodo provedennya otsinky

ekonomichnoyi i sotsialnoyi efektyvnosti vykonannya derzhavnykh htsilovykh program : Order of the Ministry of Economy of Ukraine of 24.06.2010 N 742// Data base of Legislation of Ukraine / Liga Zakon URL: <https://ips.ligazakon.net/document/ME100608> (Last accessed: 20.04.2020).

Taras Pechonchyk, <https://orcid.org/0000-0003-4014-0780>

M.P. Shulgin State Road Research Institute State Enterprise – DerzhdorNDI SE, Kyiv, Ukraine

PROGRAM-TARGET METHOD FOR WORKS PLANNING IN THE ROAD ECONOMY

Abstract

Introduction. Application of the program-targeted method of work planning is one of the most effective methods in budgeting the European countries. Ukraine has come to its application relatively recently, but the use of the software-based target method of work planning in road maintenance should become key.

Problem Statement. Unsatisfactory condition of public roads and insufficient funding for the construction, reconstruction and repair of road facilities that improve the level of traffic safety, speed, comfort and efficiency of road transportation of passengers and cargo on public roads, there is a need for effective cost planning, is being implemented.

Purpose. The purpose of the article is to evaluate the effectiveness of the program-targeted method of work planning, which is used in the State targeted economic programs in the road economy. The objectives are to uncover the main indicators that characterize the effectiveness of the program-targeted method of planning works in the road industry.

Materials and Methods. At a writing of article dialectical methods of knowledge as induction and synthesis concerning disclosing of the basic components of a program-target method of planning and performance of the basic tasks of the program of development of roads, and also the analysis, for characteristic of indicators of efficiency of a program-target method of planning of works in a road economy have been used.

Results. The analysis of the efficiency of budget programmes is the basis for making managerial decisions, in particular:

- introduction of changes in the budget appointments of the current budget period in accordance with the established procedure;
- introduction of relevant proposals to the draft budget for the planned budget period and to the budget forecast for the next two budget periods;
- making proposals, including stoppages in the implementation of relevant budget programmes, in the event of non-use of funds or inefficient use of funds.

Conclusion. Thus, the use of the program-target method provides:

- planning of budgets for the medium term;
- optimal use of budget funds, achieving a significant economic and social effect;
- flexibility in making managerial decisions;
- strengthening the responsibility of managers of budgetary funds for achieving the final result;
- raising public awareness about the efficiency of spending budget funds of the territorial community and the level of satisfaction of consumers of public and guaranteed social services.

Key words: analysis, budget, road sector, programme, program-targeting method.